

Lite om Kongo Kinshasa

Lite historia

DR Congo (Kongo Kinshasa) är rikt naturmässigt sett, både på mineraler och vidsträckta odlingsbara områden. Tyvärr gör frånvaron av en god politisk ledning och god tillväxtpolitik samt de krig som har rasat (och rasar) i östra delen av landet, att befolkningen i Nord- och Syd-Kivu där "vår" stad Uvira ligger, lever i fattigdom, nöd och misär sedan flera decennier.

In i staden Uvira har internflyktingar strömmat från landsbygden där risken för överfall, plundring, misshandel och våldtäkt alltid är överhängande. Staden är överbefolkad och arbetslösheten är mycket hög. Frånvaron av inkomster/föda/medicin gör att människornas hälsa äventyras

Landet DRC (Kongo Kinshasa) har en yta, 90 gånger så stor som den forna kolonialmakten Belgien.

Kongo Kinshasa har aldrig fått en chans att bygga upp en fungerande administration. Kolonialmakten lämnade landet på mindre än ett år (1959). Då innehade inte en enda kongoles någon befattning inom den statliga administrationen eller inom krigsmakten. Ytterst få kongoleser hade fått skolgång och akademiska studier i utlandet var det inte tal om.

Befolkningen var totalt oförberedd inför självständigheten. Oroligheter, underblåsta av stormakterna följde och pågår fortfarande.

Nuläget i östra Kongo Kinshasa

Östra delen av Kongo Kinshasa, Nord- och Syd-Kivuprovinserna drabbades svårt av kriget (vid mitten av 1990-talet) som började i grannländerna Rwanda och Burundi och som fortsatte in i östra Kongo Kinshasa. Dessa strider tedde sig som stamstrider (tutsi – hutu) men handlade, och handlar, om makten över de stora rikedomarna, i form av mineraler, som finns i de östra provinserna i landet. På grund av centralregeringens svaghet, ter sig dess militära styrkor mest som milisgrupper som, även de, terroriserar civilbefolkningen. Trupperna har ingen möjlighet, eller ens önskan, att bringa ordning och skydda mot attacker från Rwanda och från Uganda samt från grupperingar som finns kvar i Nord- och Syd-Kivuprovinserna sedan 1990-talets strider. FN som har trupper i Kivu-provinserna står maktlösa. Trakten kring Uvira är numer tämligen lugn men längre norrut blossar strider, som lätt kan sprida sig, upp.

Innevånare i Rwanda, Uganda och även Kongo Kinshasa, har med utländsk hjälp, skaffat sig stort inflytande över gruvdriften.

Miljöförstöringen är stor genom ett betydande tjuvskytte, skogsskövling, vattenföroreningar, jorderosion och gruvdrift.

Läskunnigheten är låg, 76,2% av männen och 55,1% av kvinnorna är läskunniga.

Här ser vi ett tecken på ojämlikheten mellan könen.

Civilbefolkningen lever i otrygghet, överfall och brutala våldtäkter är vanliga. Våldtäkterna är helt enkelt en del av krigföringen. Detta innebär naturligtvis ett stort fysiskt lidande, men att bli våldtagen är dessutom en skam och starkt stigmatiserande både för den drabbade och för den eventuella avkomman (hur blir en människa som hela sitt liv varit utstött?)

Den här problematiken har uppmärksammats på senare tid.
Doktor Dennis Mukwege på Panzisjukhuset i Bukavu i östra Kongo fick Nobels fredspris för sitt arbete bland våldtagna kvinnor 2018.

Alla har det svårt, men kvinnor och flickor har det svårast på grund av dessa otaliga, råa våldtäkter och den allmänna kvinnosynen. Därför är det glädjande att FEPAM (vår samarbetsorganisation) prioriterar flickor i sin skola.

Fattigdom gör människan ofri. I fattiga länder och områden är HIV/AIDS mer utbredd än i rika. Det är inte förvånande att befolkningen i Kivuprovinserna är svårt drabbad av HIV/AIDS (ca7%). I staden Uvira finns många organisationer liknande FEPAM. De behövs alla och de samverkar.

FEPAM har en god lokalkännedom och är väl sedda hos befolkningen i stadsdelen Kibondwe. Föreningen agerar genom sin skola (låg-, mellan- och högstadium) för utblottade barn, de flesta utan en eller båda föräldrarna. Genom skolan, byggd av BFA-pengar, kan föreningen påverka de unga och deras föräldrar/vårdnadshavare. FEPAM kan sprida goda idéer, stärka flickor och kvinnor, förändra synen på våldtagna och på deras barn, sprida kunskap om t.ex. miljövard och hiv/aids mm.

Margareta Wilholm